

Viktor Steska:

Fran Serafin Adamič.

(Ob stoletnici rojstva.)

(Konec.)

Adamič je zložil mnogo skladb, ki niso bile objavljene; pa tudi nekaj rokopisov se je izgubilo.

Po nekem zapisniku hočemo tu našteti njegove skladbe, ne da bi trdili, da so res vse njegove.

Maše. 1. Ki kraljuješ. 2. Pred Bogom pokleknimo. Več različnih skladb. 3. Črna maša za mešani zbor s spremljevanjem klavirja. 4. Božična pesem — Pastoral-Messe, meš. zbor. 5. Latinska maša v G. 6. Latinska maša za moški zbor. 7. Maša za novo mašo; meš. zbor.

Razne. Fugeta kot koralna predigra: Was ließ einst am Jordanstrande. — Plesni komad. — Predigre (preludiji). — Trio za 2 klavirja in pedal.

Božične pesmi. 1. O sveti dan. 2. Veselite se narodi! 3. O dete premilo. 4. Pred tabo Jehova.

Postne pesmi. 1. Večno srečno. 2. Daj mi Jezus, peteroglasno. 3. Večerja zadnja. 4. Pepelnica.

Sv. Rešnje telo. 1. Sacris solemniis. 2. Rešnje vidimo telo. 3. Trosimo cvetice.

Tantum ergo — več različnih.

Marijine pesmi. 1. Šmarnica (Uč. Tov. 1867, 160). 2. Marija v Tebe upam. 3. Pred tronom Tvojim. 4. Zaupam na Te. 5. Ave Marija (besedilo Bilčevo). 6. Ave Marija, latinsko; sopran solo s spremljevanjem orgel. 7. Ave Maria, kvartet. 8. Ave Maria, mešani zbor. 9. O devica, zvezd kraljica. 10. Ko leto se zbudi novo. 11. Kot se reka v morje zliva. 12. Salve Regina, duet.

Ofertoriji. 1. Psalm 96. (Učit. Tov., 1867, k str. 144.) 2. O višji plam ljubezni. 3. Iz globine. 4. Sveta želja. (Učit. Tov., 1864, k str. 162). 5. Kadar srce žalno bije. 6. Živo verjem.

Priložnostne pesmi: 1. Sv. Alojzij. 2. Sv. Peter in Pavel. 3. Sv. Uršula. 4. Veni sancte Spiritus! 5. Sv. Miklavž. 6. Mrtve ude v belo haljo. 7. Libera, kvartet. 8. Vesel' se, duša moja. 9. Cerkev dans svoj god praznuje.

Kvarteti: 1. Kranjc! Tvoja zemlja je zdrava. 2. Ne zabim Te (nemško in slovensko). 3. Alo, alo, na pot strmo. 4. Zibka Save (osmero glasov). 5. Prvo združenje slovenskih učencev v Loki 1848. 6. Nesrečnik. 7. Zgubljena vera, Kam. Mašek, kvart. 8. Ewig Dein. 9. Lied von der Liebe. 10. Lahko noč, oj draga vila. 11. Wie nach schwülen sturmbewegten Stunden. 12. Gruß an die Braut. 13. Freund, den mein Herz verehrt. 14. Spomin in prijaznost. 15. An den Mond. 16. Dir unser edler Landsmann. 17. Lust und Schmerz der Entfernten. 18. Punschlied. 19. Was rauschet in Heinen. 20. Süße, heilige Natur.

Šolske pesmi. 1. Spanje sladko. 2. Spanje bridko. 3. Sem v šolo hodila. 4. U deželi Korotana. 5. Lej, odtod do Belgrada. 6. Zibka

Save, (Tudi za dvojni kvartet, osmeroglasno). 7. Pusfite k meni otročice. 8. Tica pivka. 9. Pel bi rad. 10. O veselem jutru zoru. 11. Kdo je naučil ptičice pet'? 12. Beseda sladka domovina. 13. Ženjica. 14. Živel mož je dolgo časa. 15. Senca raste. 16. Pomlad mila, dvakrat. 17. Sprehajala tam po vrtu. 18. Na nebu zvezdica. 19. Minulo leto je ljubo. 20. Kolovrate našgimo. 21. šivanka. 22. Grob, o grob. 23. Savel in David. 24. Rož'ce dišijo. 25. Zima rojila je. 26. Na trati zeleni cvetice cveto. 27. Ni na svetu boljš'ga blaga. 28. Marija, luč v temoti. 29. V nebesih sem doma. 30. Ajaj, ajaj, ljubček moj. 31. Mati ziblje. 32. Blagoslovi, oče večni. 33. Za vse, kar smo se naučili. 34. Beži, beži o lenoba. 35. V naročju ljube mame. 36. Otrok je bil. 37. Ko citre soglasno. 38. Veselo, veselo kar v šolo. 39. Sem šolarček mlad. 40. Svetlo solnce se je skrilo. 41. Snežec beli. 42. Zdajno — večno. 43. Večni oče vse dobrote. 44. Graničar. 45. Dvoje očes imam. 46. Že zlato solnce sveti. 47. Nedolžnost. 48. Kratko pred šolo. 49. Na pustni večer. 50. Tri rožce. 51. Bukve brez črk. 52. Potovka. 53. Tiček v zibki. 54. Slavec in sokol. 35. Solnce čez hribček. 56. Tiha noč zemljo. 57. Grabljice.

M. B.

O slov. izreki.

(Dalje.)

Preidemo k samoglasnikom. Ker so ti glavni elementi, na katere se melodija opira, jih moramo na drobneje pregledati. Vsakdo je morda že slišal govoriti o svetlih in temnih, o ozkih in širokih, o dolgih in kratkih, o naglašanih in nenaglašanih in morda celo o visokih in nizkih samoglasnikih. Postojmo trenutek pri tej delitvi.

Če zapojemo glasnik *u*, imamo usta le malo odprta, jezik potisnjen navzdol, le pri koreniki ga dvignemo proti mehkeemu nebu. Ustna votlina je, kar moči, velika, glas odmeva votlo po njej, kot po kakšni prazni posodi. Oblikuje se temno na znotraj, zato nam vzbuja občutek pokritega, temnega tona.

Kadar pa izrečemo *i*, dvignemo jezik visoko proti trdemu nebu, ustno votlino zožimo tako, da ostane med trdim nebom in jezikom le ozka pot za zvok. Ta prihaja na dan prav jasen, ker skoraj nič ali le malo zveni po ustni votlini. Čim večji je zvočni prostor, v katerem se glasnik oblikuje, in čim manjša je odprtina, skozi katero prihaja glas na dan, tem *temnejši* je glasnik. Obratno velja: Čim manjši je prostor resonance in čim večja je odprtina, tem *jasnejši* je glasnik. Najtemnejši je *u*, najsvetlejši pa *i*. V sredi leži *a*, med *i*-jem in *a*-jem so vsi različni *e*-ji, med *a*-jem in *u*-jem vsi *o*-ji.

Iz tega se nam deloma razmota tudi naslednja označba *ozkih* in *širokih* samoglasnikov. Najozji je na enem koncu *u*, na drugem *i*, najširši pa *a*, ker imamo pri njem usta najbolj odprta. Čim bliže je samoglasnik *i*-ju ali *u*-ju, tem ozji je, čim bliže je *a*-ju, tem širši je. Zato razlikujemo *ozki e* od *širokega*, ker nam sili ozki na *i*, široki pa na *a*; *ozki e*-ji so v besedah: leto, reven, lep, vera, in dr., ki jih izrekamo ponekod prav s temnim *i*: lito, riven, lip, vira; *široki e*-ji so: tebi, sebi, nesem, žena i. dr., in sicer *dolgi*, ki silijo v narečjih na *a*: tjabí, sjabí, njasem, žjana, in *kratki*: meč, lev, tesen, ki jih vse izrekamo vedno široko ali odprto, jasno. Temu *e*-ju bi skoraj lahko rekli *srednji e*.

Prav tako razlikujemo dvojni *o*: onega, ki vleče na *u*, imenujemo ozkega, oni, ki se bližajo *a*-ju, so pa široki; *ozki* so v besedah: Bog, nebo, most, radost, tolažba, ki jih izrekamo v narečjih skoraj Bug, nebu, must,

radust, tulažba; *široki* so v besedah: groza, zloba, otrok (en). Zato razlikujemo oblike, ki so v pisavi enake: bodem, otrok, gospoda, gost v izreki samo po značaju samoglasnika: *ozki* pomenijo bodem (bom), otrok (pet), gospoda (grem iskat), gosta (megla); *široki* pa: bodem (s šilom), otrok (je bolan), gospodi (se dobro godi), gost (je prišel k nam). Naj ti zgledi prepričajo vsakogar, ki se mu zdi nauk o izreki nepotreben in odveč, da je treba zborna in solistično petje v tej smeri urediti in ugladiti prav tako kot ritmično in intonačno.

Pojma *dolgi* in *kratki samoglasniki* ni potrebno podrobneje razkladati, pojasné naj ga primeri: priča, spiš, treba, čelo, bratec, daleč, otrok (rod. množ.), nebo, duh, luč so *dolgi*, nič, spi (velelnik), vës, věč, māk, brāt, otrōk, visōk, kruh, věrujem so *kratki*. Pri izreki je treba paziti, da izrekamo dolge jasno, kratke pa vse temnejše.

Slednjič je važen tudi naglas ali poudar. Ta namreč vpliva na izreko samo. Vsaka beseda ima svoj poudar, le nekatere enozložnice ga nimajo in se naslanjajo na predidóče besede; zato jih imenujemo nasložnice. K njim spadajo vse oblike glagola biti (sem), in krajše oblike osebnih zaimkov: me, mi, te, ti, ga, mu, se, je, ji, jo itd. Poudar dobe lahko samo za predlogom, n. pr. za mé, za té, pred sé, drugače pa ne. Zato je treba paziti, da jih pri petju nikdar ne poudarimo, niti tedaj ne, če bi vsled slabe ritmike ali glasbenega poudara morale dobiti oster poudar.

Imamo *dolgi* in *kratki naglas*. Dolgega imajo *dolgi samoglasniki*, izrekamo jih čisto, jasno, prav izrazito. Kratko poudarjeni in nenaglašeni samoglasniki so malo temnejši. Nekaj podrobnosti.

I: Dolgi poudar imajo sledeči zlogi: priča, spiš, sína, Marija, planíne. Ti so, kar mogoče ozki in jasni, izrekamo jih tako, da jezik zelo privzdignemo proti trdemu nebu.

V zlogih nič, ptič, spi (velelnik), bili imamo kratek poudar. Te i-je je treba izreči širše in temnejše, kar se zgodi, če jezik nekoliko spustimo proti dolenji čeljusti, da je ustna votlina večja.

Prav tako temno izrekamo tudi nenaglašene i-je, n. pr. kaj bi, réci, mísliti. Pači se, kdor izreka vse i-je enako jasno (kakor dolgopoudarjenega). Večkrat je samo v pravilni izreki ključ do prave stavkove vsebine. In če si izreka med pevci še sama zase nasprotuje, je petje neznosno. Primerite sledeče tri pomene: 1. bili smo se kot levi, 2. bili smo tepeni, 3. premišljam, bi li šel, ali ne. Kakšna zmeda, če ni izreka enotno uravnana! In kaj, če napiše skladatelj kratkopoudarjenemu zlogu dolgo noto? Nič ne de. Saj ni rečeno, da more in mora biti kratkopoudarjeni i vedno kratek. V govoru pač, pri petju ni potreba, ker se mora ravnati po melodiji, in ga označimo itak s temnejšo izreko.

(Dalje.)

M. B.:

Zakon o zaščiti avtorskih pravic.

(Dalje)

Ko sem letos v 5. številki na str. 18—20 govoril o omenjenem zakonu, sem se na 20. str. dotaknil one misli, ki je bila edina vzrok strahu pred novim zakonom, t. j. način, kako bodo avtorji iztirjavali svoje tantieme. Ta strah me je tedaj preganjal zato, ker sem bil izvedel, da so se organizirale v raznih mestih poslovne agencije, ki so prevzele zastopstvo skladateljev in jim predložile v podpis prijavnico, s katero so se le-ti za več let zavezali in prepustili tako rekoč v eksploatacijo svoje skladbe agencijam. Ker so mi bile znane namere teh agencij, zato so se mi naježili lasje, zato

smo se obrnili do naših skladateljev s prošnjo, naj dovolijo našim zborom i dalje petje brez tantiem. V omenjenem članku sem svoje stališče do tega vprašanja od vseh strani pojasnil. V izredno čast in priznanje bo morala šteti zgodovina naše pevske umetnosti številnim našim skladateljem obzirno dovoljenje, ki so nam ga dali, ker so s tem dokazali, da jim je več vzvišena skupna umetnost, kakor lastna korist, dokazali so ono ljubezen, ki je pripravljena, kadar treba, tudi na žrtve.

Danes imamo — žal — dokaze, da ta strah ni bil prazen. V 9. številki »Glasnika glasb. društva Stankovića« v Beogradu je priobčil njega ugledni predsednik dr. Dušan Putnik nad vse zanimiv, jednat članek, ki dobro osvetljuje nekatere netočnosti zakona, a še krepkeje udarja proti izkoriščanju avtorskega zakona po nekaterih agencijah. Menda nam ne bo zameril omenjeni gospod, če nekatere misli priobčimo svojim čitateljem, ker marsikdo nima »Glasnika« pri roki.

Pisec pride na podlagi utemeljenih pripomb do zahteve, da je treba zakon temeljito revidirati in izdati tudi zakon, ki naj bi ščitil vse glasbene faktorje pred izkoriščanjem prvega zakona. Z drugimi besedami, treba urediti način iztirjanja in določiti tantiemam nekako mero navzgor in navzdol. Nujno potrebo tega zakona dokazuje dejstvo, ki ga navaja pisec na str. 178, opomba 5., da je neka agencija zahtevala za tri pesmi pri čajanju 330 Din tantieme. Ta slučaj ni osamljen; Jugosl. pev. zveza, ktere I. podpredsednik je g. dr. Putnik in je torej o tem gotovo dobro poučen, dobiva vsak čas pritožbe proti velikim nagradam, ki jih agencije zahtevajo celo za pesmi, pete v zaključenih družbah. Zakon preti tudi s kaznimi, celo z zaporom, in sicer z občutnimi kaznimi, ki morejo društva popolnoma uničiti. So že tu: neka taka agencija je vložila baje krog 400 tožbâ radi tantiem (str. 177, prip. 3, »Vreme« z dne 13. novembra 1930, str. 7).

Razumemo, da potrebujejo agencije veliko denarja, kajti pomisliti je treba, da so osnovane v ta namen dobro urejene pisarne z dobro plačanim aparatom (telefon, pis. stroji, pisarji, direktorji itd., str. 184). Te centrale imajo po mestih, trgih in vaseh svoje zaupnike, ki vsi stanejo denar; stvar silno dražje in ustvarjajo neke vrste verižništvo (str. 184). Kdo zasluži pri tem? Najprej centralne agencije, potem agentje in zastopniki, ostanek pripade avtorjem. V neki agenciji je izkazal letni obračun iztirjanih tantiem 88% za stroške agencije, 12% je odpadlo avtorjem. Kdo torej zasluži? Ne avtor, ne zbor, ne založnik, temveč čisto »štacunarsko« podjetje, ki nima z glasbo nikakih stikov. In kdo je težko plačal ta denar? Naši pevci, ki si morajo note sami oskrbeti, hoditi k pevskim vajam, plačati dvorano, davek in razne takse še predno smejo nastopiti.

Če temu ne bo pomoči, pravi pisec, kar smo poudarili tudi mi, bodo morali zbori seči po pesmih tujih ali že davno umrlih skladateljev, ki so proste tantiem (str. 178). V resnici, pravi, sta v Beogradu koncertirali umetnici Marija in Olga Mihajlović in proizvajali Beethovna, Brahmsa in Franka. In pisec pristavlja, da spored ni bil »mršav« (str. 178).*

Moramo pa odločno poudariti, da pri nas ni slišati podobnih pritožb, dokaz, da so razmere ugodnejše in iztirjevanje obzirno. Upamo, da bo tako tudi ostalo, saj od tantiem za pesmi bi težko kdo obogatel. Vsekako pa moramo biti piscu za dragocena obvestila iz srca hvaležni. Kdor bi hotel o stvari podrobno čitati, naj si naroči »Glasnik«, ki je vsebinsko zelo jednat in o našem glasbenem življenju dobro poučen.

* Tudi pri nas že opažamo, da se zbori, če le morejo ognejo stroškom in sitnostim in pojo pesmi, ki so proste tantiem. To je razumljivo.

Beseda našim društvom.

Naši pevski zbori navadno nimajo svojega premoženja, ne svoje blagajne in so torej odvisni le od dobrohotne podpore in naklonjenosti društvenih odborov. Kjer društveni odborniki znajo prav umeti nalogo in delo pevcev in ceniti njihove žrtve v prid naši prosveti in uspehu društev samih, tam so jim tudi naklonjeni, tam imajo smisla tudi za podporo, ki je zbor nujno potrebuje. Žal pa večina naših društev delo in pomen pevskih zborov premalo ceni. O ne samo to. Iz kateregakoli malenkostnega vzroka vladajo po več krajih napete razmere med pevskim zborom in društvom, dasi je pevski zbor ali odsek integralen del društva in vršijo njegovi člani najtežjo in najvažnejšo nalogo. Njihove žrtve so pa tudi največje. Če primerjamo pevce z igralci! Vsako vlogo se nauči igralec doma, nekaj skupnih vaj, igra je gotova. Pa je za igralca kmalu kdo dober in vloge moremo zamenjati po ljubi volji in želji. Pevce mora obiskovati redno večer za večerom, pozno v noč pevske vaje, mora v doma v društveno sobo, ki je včasih oddaljena do ure hoda ali še več, ima temna, slaba, celo nevarna pota (pevke!). In ne zadošča samo nekaj skupnih vaj, za dovršeno petje mora biti veliko podrobnih vaj, ki se morajo vršiti vse v pevski sobi, ker je pač nemogoče nositi harmonij (ali klavir) od pevca do pevca. Tudi fizično so pevci pri vaji bolj zaposleni, kajti navadno poje vsak ves čas med vajo; igralci imajo krajše in daljše vloge. Prečita ali odigra pri vaji svojo vlogo, pa gleda druge in se kar zabava ob tem. Le malokdo je steber igre, ves čas na odru. Pevci so vedno vsi na nogah.

In življenje v društvu! Kakšno bi bilo brez petja? Pesem člane tesno druži, njena moč druženja je bila in je še odločilna za obstoj društva in za vez med člani v onih urah, ko se zdi, da hoče društvo narazen. Lepa pesem člane podžiga, navdušuje za skupno delo in idealne žrtve, pesem člane vedri in zabava, brez petja skoraj ni živahnega življenja v društvu. Pa pride sto različnih prilik, veselih, žalostnih, slovesnih, vse so tesno združene s petjem, saj je ni slavnosti, zabave, prireditve v društvu, da ne bi zahtevali pevcev na dan. So pa pevci tudi voljni dela, nikdar ne tehtajo žrtev, njihova pesem jim je ponos. Pa četudi zlobni jeziki kaj radi oporekajo, da so pevci muhasti, je resnica, da nobeno delo ne teče tako gladko in tako plodno v društvu kot ravno petje.

Pa pripomnimo še nekaj! Naši društveni pevci so v ogromni večini cerkveni pevci, ki so vsako nedeljo, vsak praznik in še vmes tolikrat po dvakrat, po trikrat na dan na koru. Pa tudi za to petje je treba skrbnih priprav. Pevci so pač zavedni in ne marajo, da bi pesmi preveč ponavljali. Velja: za lepo novo pesem pride pevec vedno rad k vaji, kadar hočeš, kamor hočeš in kolikorkrat hočeš. Kje so potem muhe! Pa treba pomisliti, da pevci nikdar ne morejo pričakovati od petja niti najmanjših realnih koristi, zadovoljiti se morajo z notranjim prepričanjem, da služijo dobri stvari, in s srčnim veseljem, ki jih objame po dobro zapeti pesmi.

Če sedaj povrhu pogledamo, kako društva ta trud pevcev upoštevajo in jih podpirajo, se nam zgroze lasje, ker nam je predobro znano, da je tako malo društev in zborov brez nasprotstev, ki skušajo pevce pri njihovem delu ovirati, skušajo z neosnovanimi zabavljanji njih uspehe manjšati in jih povsod, kjer le morejo odrivati. O, so ljudje, ki imajo pevce za potrebno nadlego v društvu.. To je velika krivica, ki jo trpe naši zbori in še ponajveč njih vodja. Zadnji čas bi pač bil, da naši društveni odbori to izprevidijo in pevce podpirajo. Kaj ni dovolj označeno to na-

pačno razmerje z dejstvom, da bi komaj našli za vsak prst na obeh rokah društva, ki plačajo kolikortoliko note za svoje pevce? Zbor jim je dobrodošel, da ob vsaki možni priliki sodeluje. Dostikrat mu kar predpišejo, koliko pesmi in kakšne mora peti. Pa pozabijo vprašati, kje bodo dobili note, koliko stanejo in kdo jih bo plačal. Za vse mora biti v društvu denar. Če zahteva igra na odru orodje ali obleko, ki jo samo enkrat uporabijo, potem gre pa za leta v napotje med rekvizite, plača društvo vse, za note ni nikdar denarja. Navadno pobere društvo še vstopnino koncertov za se, pevci naj bodo pa veseli, da smejo peti. Gorje, če bi položili pevci za vsako pesem račun za note društvenemu odboru. Saj bi jih še napodili. In tako se zgodi največkrat, da obleže računi na pevovodji-organistu, ki je, vemo vsi, najslabše plačan. Toda on je naročil, on note prejel, on pri vajah rabil, on naj jih plača! To je krivica in zadnji čas je, da preneha. Če je v društvih kaj dovetnih ušes, naj poslušajo naš glas: naročite za svoje pevce potrebnih not iz skupne društvene blagajne. S tem jim boste najlepše izkazali svoje priznanje za njihovo delo in jim podžgali ogenj za čim lepše petje. Zgledi uče, da so vsi oni zbori zelo agilni, katere društvo podpira in jim plača note, životarijo pa ali komaj gibljejo ondod, kjer nimajo v društvu zmislja za nje.

Na tem mestu se nam vsiljuje še ena krilatica: naj pa pevovodja prepíše note za vse pevce, saj ima čas! Ko bi bil papir prav po ceni ali kar zastonj, bi bilo to zahtevo težje izpodbijati. Ker pa je papir za note skoroda tako drag kot so tiskane note, potem je nepotrebno vsako izpodbijanje. (Primeri še članek na str. 18 in 19!) Pa pri tem še vedno ni računano delo prepisovanja, ki je, če gre v veliko število (20—40 ali več glasov) tudi zelo zelo duhomorno. Kdor je imel s tem opravka, tisti ve. In veliko vas je, ki mi boste z globokim vzdihom pritrdili, ker ste te tlake že sili.

Zato dvignemo glas in kličemo prošnjo vsem onim, ki imajo dovezetna ušesa: podpirajte svoje pevce, olajšujte jim delo, podkrepite jih z zaslužnina priznanjem in videli boste sami, kako vam bodo vedno navdušeni na razpolago.

Ne moremo drugače, kot da opozorimo na priloge »Pevca«, ki jih dobe društva, oziroma pevci po 10 Din celoletno, t. j. 48 strani pesmi, ki so vsem zborom primerne. Ker je prepisovanje tudi po zakonu zaščiteno in prepovedano, smo prepričani, da bodo vsa društva naročila priloge za svoje pevce. Če so zbori obenem še člani Pevske zveze z letno članarino 25 Din, so oproščeni taktijem za pesmi vseh onih skladateljev, ki smo jih navedli že na str. 38 in za vse pesmi iz »Pevčevih« prilog.

Poleg »Pevca« nudijo prav dobro snov tudi »Zbori«, ki jih izdaja pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«. Priporočamo tudi te; kdor si jih le more, naj si jih naroči.

Vestnik Pevske Zveze.

Odbor se je konstituiral v svoji seji sledeče: predsed. V. Lavrič, izvoljen na obecnem zboru, podpredsed. L. Primožič, tajnik Marko Bajuk, blagajnik Mirko Kunay, pevovodja M. Bajuk, arhivar T. Lavrič, upravnik M. Bajuk, odborniki brez mandatov: D. Doktorič, M. Jovan, Iv. Kančnik, dr. G. Ploj, N. Loboda, msgr. St. Premrl, Iv. Zdešar.

Pevski zbor »Sloga« v Radovljici je imel dva koncerta, in sicer dne 7. in 8. dec. v peli so z malim krajsanjem spored, ki smo

dvorani Ljudskega doma v Radovljici. Odga objavili v zadnji številki, gladko in nad vse dobro. Zbor je vodil pevov. Mihečič in dosegel izredno lep uspeh. »Sloga« in njemu vnetemu pevovodji iskreno častitamo.

Radovljiško okrožje je imelo dne 21. jan. na Jesenicah sejo in določilo spored okrožnemu koncertu, ki se bo vršil dne 19. aprila na Jesenicah. Sodelovalo bo 7 zborov. Za skupno petje so določili kar osmeroglasno Foersterjevo pesem: Z glasnim šumom

s kora, kar pomeni lep pogum in zavesten korak naprej. To okrožje spada sploh med naša najboljša okrožja. Čast mu! Drugi krepko za njim!

Pevski zbor v Mavčičah je imel 7. dec. 1930 lep koncert pev. in tamb. zbora v Žabnici pri Škofji Loki. Odpel je v meš. zboru: K. Adamič: Sinoči je pela, J. Pavčič: Dekle poglej me prav, L. Puš: Kaj ti je deklica, Fr. Gerbič: Po zimi, H. Vogrič: Izpremenjeno srce, L. Puš: Venček dolenskih narodnih napitnic. Z moškim zborom: Fr. Gerbič: Slanca, Svetek-Volarič: Rožmarin, dr. Kimovec: Zaročenka, V. Vodopivec: O večerni uri, Fr. Korun: Potrkali na okno, Fr. Gerbič: Brvica, E. Adamič: Lucipeter ban, E. Adamič: Fantovska, J. Pavčič: Potrkan ples. — Tamburaši pa so igrali: M. Bajuk: Solnce čez hribeček gre, Ciganski otrok, Čuk se je oženil Triglav, koračnica, M. Farkaž: Duhan, Ne zabi me, valček, Zdenčarica, valček, Proljetno cviečie, valček, M. Bajuk: Polka je vkazana, E. Vondraček: Česka polka, M. Farkaž: Vesela plesalčica, polka, Junak iz Like, koračnica. Spored je obsegal torej večinoma novejša in najnovejša pesmi iz »Pevca«, »Zborov« in nekaterih zbirk, kar je zboru posebno v čast. Koncert je vodil pevovodja Pišljari, ki je glasbeno struno v Mavčičah v najkrajšem času kaj krepko razgibal.

Ljubljansko okrožje je priredilo 23. nov. 1930 v Preski cerkveni koncert. Sodeloval je na orglah msgr. St. Premrl in zbori iz Preske, St. Vida, s Smlednika, iz Mavčič in moški zbor rok. društva iz Ljubljane. Program je obsegal sledeče pesmi: Hribar — **Veselo pesem jezik moj**, Foerster — **Sv. Ciril in Metod in Premrl — Sv. Cecilija** (moš. zbor rokod. društva vodil Bajuk); Sch w a b — **Zdrava Marija in Železnik** — **Materi Mariji** (meš. zbor iz St. Vida, vodil Fr. Bricelj); Bunc — **Spomni se in Mihelič — Brezmadežni** (meš. in moš. zbor iz Mavčič, vodil Pišljari); Sattner — **Evharistični tron in Hladnik — Marija pomočnica** (meš. in moš. zbor iz Smlednika, vodil Slatner); Premrl — **Blaženi in Pre-**

sveta kri Gospodova (meš. zbor iz Preske, vodil L. Hafner). Skupno so zapeli vsi zbori pod vodstvom M. Bajuka: Jobst — **Odprite se, nebeški dvori**, Premrl — **Vsevišnji kralj**, Kimovec — **Marija kraljica Slovencev in Vodopivec — Sv. Cecilija**.

Pri orglah je sodeloval msgr. Premrl med petjem in samostojno s Hladnikovo — **Fantazijo** (1. stavek), Premrlom **Pastorale**, Rheinbergerjevimi **Ricercar in Canestrarijevim Slavnostnim Allegretto**. Koncert se je vršil prvič ob novih orglah, katere je pred koncertom zelo lepo obrazložil dr. Kimovec in po njegovih pojasnilih sproti razkrival njih lepoto msgr. Premrl. Koncert je veljal obenem spominu 1700 letnice smrti patronke cerkv. petja svete Cecilije in je vsestransko dostojno uspel. Koncert bo okrožje menda ponovilo v Smledniku.

Pevski zbor kat. izobr. društva v Št. Pavlu pri Preboldu je imel dne 22. in 23. nov. 1930 pevski koncert, pri katerem je pel kar 25 pesmi skladateljev K. Adamiča, Aljaža, Foersterja, Hribarja, Ipavca, Lebana, Mava, Nedveda, Ocvirka, Pavčiča, Preglja, Sattnerja, Tomca, Vodopivca in Volariča. Zbor vodi agilni organist Jos. Škorjanec. Veseli smo krepkega razmaha, žal pa nismo dobili podrobnega poročila.

Podbrezje. Pevski zbor prosvetnega društva je priredil dne 23. novembra v gasilski dvorani koncert s sledečim sporedom: Aljaž, Slovenska zemlja; Nedved, Nazaj v planinski raj; Aljaž, Ujetega ptiča tožba; Florjančič, Sijaj solnce; Žirovnik, Škrjanček poje; Dev, Glej čez izaro in spov ptice pojo. V drugem delu so pa peli Lavtižarjevo Darinko, spevoigro v 3 dejanjih. Koncert je vodil org. Kozjek Ivan in je v vseh ozirih prav lepo uspel.

Mnogo zborov prosi dovoljenja, da bi smeli peti to ali ono pesem. Izjavljamo, da ne moremo nikomur dovoliti, če ni član Pevske Zveze, ker Zveza ni prevzela ali odkupila pesmi od skladateljev, temveč ti so le naše včlanjene zборе oprostili tantiem. — Odbor.

Nove skladbe.

Vinko Vodopivec je izlil iz svojega neizčrpnega vira zopet dve deli: 20 obhajilnih za moški zbor in Litanije presv. S. J. za meš. zbor. Prva zbirka je zložena v lahkem homofonem slogu, deloma podprta z orglami, menja se enoglasen stavek z večglasnim, oživlja ga pogosto zelo posrečena imitacija in rahla, naravno se pojavljajoča modulacija. Besede so skoro vse-skozi nove, večina Terčeljeve. Zbirka bo zlasti za izpremembo vsem zborom dobrodošla, ker bo mogel prav vsak zbor vplesti med pesmi mešanega zbora to ali ono primerno iz te zbirke v moškem zboru vsakojake jakosti. — Prav tako bodo vsepovsod

prav prišle litanije. Zložene so tako, da poje zapev moški glas, odgovarja (odpev) pa mešani zbor. 33 vrstic je pa, kakor že pri Foersterju, tako prepletenih, da tvorijo po 3 eno skupino za se; prvo pojo enoglasno vsi, drugo le basi, tretjo le tenori; odpeva pa mešani zbor. Tudi litanije so zložene kaj preprosto, vendar sveže, zelo dostojno, preračunano na boljše ljudsko petje, kateremu sta prilagoden i obseg i harmonija. Nekaj tiskovnih napak v prvi zbirki bo vsakdo sam popravil. V št. 20 bi šlo v prvi kitici na koncu 2. vrste bolje: pred tvoj prihajamo oltar, in to radi poudara. Obe zbirki toplo priporočamo.

Naše priloge.

Živa potreba nam je priložnostnih pesmi. Koliko prošelj prihaja med letom! Vse hočejo primernih pesmi za razne prilike. Malo je pa tako pogostih prilik, kot je prihod škofa. In treba je pozdraviti ga s pojočim srcem. Pa ni kaj v roke vzeti. Staro je že premleto, novega ni. Prepričani smo, da bodo zbori kar strastno zagrabili za Tomčevo Pozdrav škofu. Krepka je, zmerna v harmoniji, ubrana v ritmu in gladka v melodiji, ki ni previsoka, da bi delala težave, a je tako umerjena, da morejo vsi glasovi na dan iz navdušenega srca. Pri petju pazite posebno na primerno moč, usmerite lepo paralelno tekoče glasove v paralelen korak, da se ona mesta primerno jasno izrazijo. Varujte se kričanja, in to posebno na koncu, ki naj bo slovesno poln, ne kričav. Jobst se je že ponovno pokazal izbornega šaljivca. Zbori, ki se bodo lotili njegove »Brbr-cvik«, bodo imeli malo truda, a dosti veselja. Pesem pa mora teči silno gladko, na pamet. Deklamacija bo poposebno uspešna, če boste pazili na hitro menno brzine: v začetku ne prehitro, da morete po držanju v drugi vrsti letati (živo). Besede »hitro, hitro«, menjajoče se v gor-

njih in dolenjih glasovih morajo teči skoro klepetavo. Bog varuj, da bi se v taktu zatikale. Zadnji del (gibčno) pa pojte naivno, otroško, proti koncu brže! Prav tako bo za vesele ure prav prišla Vodopivčeva »Hej, kupil si jaz pipo bom«, ki je tako prozorna, kot so vse njegove, ki teče tako gladko, da jo človek mora na prvi pogled iz rokava iztresti.

V zadnji »Planina« je stopil v krog naših sotrudnikov novinec Požun, a kaže, da je že lepo dozorel. Pesem je gibka, lepo razmajana, nje deklamacija je lepo ilustrirana, melodija zelo umerjena lepim novim besedam. Pesem so peli pod skladateljevim vodstvom Žužemberčani pri okrožni prireditvi in je krasno zvenela. Komur ne bi bilo dovolj dveh kitic, lahko ponavlja obe kitici od 9. takta do konca.

Več skladb še ni moglo na vrsto, prosimo oproščenja. Marsikaj je bilo že na vrsti, pa se moramo ozirati tudi na praktične potrebe. O ko bi mogli povečati prilogo, ali pa izdati še posebej zbirko za razne prilike!

Vsem dobrih in požrtvovalnim sotrudnikom — prirčno hvalo! in priporočilo za prihodnje!

Iz uredništva in upravnštva.

Ta številka se je zakasnila. Zadržale so jo običajne neprilike, ki smo jih že omenili. Z njo smo skromno zaključili 10. letnik »Pevca in premagali težavo, kakršne »Pevec« še ni imel. Težko je bilo preteklo leto, a ne samo vzdržal se je kljub temu, temveč tudi okrepil. Če v teh razmerah ni bil vsem po volji in želji, kdo mu bo zameril! V svesti si je, da je glasbeni del, ki tvori težišče, bil vsaj dober, če ne prav dober. Urednik ne more zaključiti letnika, da se ne bi prav iskreno zahvalil vsem sotrudnikom, ki so pomogli zlasti letos. Za prihodnje leto prosimo in vabimo stare in nove. Objub nimamo, smer je »Pevcu« dana, literarna vsebina bo pa mogla biti letos pestrejša in bogatejša. Takoj v 1. številki bomo priobčili zanimiv članek o Kamilu Mašku, katerega 100. rojstni dan smo obhajali 11. julija t. l., a smo morali spis odložiti radi druge tvarine.

Tej številki smo priložili ovitek za literarni del posebej in glasbeni del posebej. Pesmarice bodo broširane na razpolago v 14 dneh po 15 Din, pri skupnem naročilu precejšen popust. Pozivamo zbere, naj si jih preskrbe pravočasno, kjer si jih žele naba-

viti, ker bo letos pesmaric manj na razpolago, kakor jih je bilo v prejšnjih letih.

Obenem opozarjamo na pevčeve pesmarice, ki jih imamo še vse — razen 1. in 4. — v zalogi, nekaterih le malo izvodov. Cena kakor letošnjim.

Kdor se zanima za strukturo naše narodne pesmi, naj si naroči knjigo: »Mera v slovenski narodni pesmi«, ki jo dobi dobro broširano, z bogato razlago in mnogimi notnimi zgledi za 25 Din. Naročila sprejema Pevska Zveza v Ljubljani.

Današnji številki smo priložili položnice in prosimo, naj nam vsakdo čim prej nakáže naročnino, ker nam s tem olajša delo in omogoči redno izdajanje.

Vse cenjene naročnike pa prosimo, naj nam pridobivajo novih naročnikov. Zbori naj si pa kar takoj v začetku naroče za ves zbor priloge. Te bomo tudi letos pošiljali po celoletni naročnini 10 Din. Pred prepisovanjem not iz »Pevca« pa svarimo in opozarjamo na tozadevni zakon.

Vsem pa, ki so kakorkoli pripomogli k letošnjemu uspehu, zlasti gg. pevovodjem: prirčno hvalo!

Uredništvo in upravnštvo.

Izdajatelj: Pevska Zveza Vinko Lavrič v Ljubljani. — Urednik: prof. M. Bajuk v Ljubljani.
Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani: Karel Čeč.

